

Jos Kessels: Het raadsel van de speelman

Bespreking NRC 25 maart 2022

*Redacteur **Margot Poll** signaleert welke boeken er ook zijn verschenen en kiest er steeds zes om kort te bespreken. Deze week over een piloot op zijn retour, het geheim van het kralenspel en de schandalen rondom de BMW-familie.*

In de filosofische novelle *Het raadsel van de speelman* van filosoof **Jos Kessels** gaat de ik-figuur in de leer bij de grote kenner van het kralenspel. Deze speelman, die terwijl hij oreert zijn handen steeds energiek beweegt ('Hij speelde zijn luchtladders met vingers als fladdervleugels'), nodigt de ik-figuur uit een paar weken bij hem thuis zijn tegenspeler te zijn om de finesses van het spel te leren. Dat wil zeggen hij stelt hem vragen, veel vragen, om te komen tot een onverwacht helder inzicht voor de ik-persoon. Het kralenspel bestaat echt en wordt wel gebruikt in coaching van mensen en bedrijven. De tien kralen zijn opgebouwd als de tetractys (van Pythagoras) die bestaat uit vier rijen, te beginnen met vier en oplopend naar één kraal. Het spel is niet in een paar regels uit te leggen, maar het komt er op neer dat de geschoolde speelman de deelnemer(s) vragen stelt langs de vier rijen (4. de feiten, 3. het gevoel van de persoon, 2. de marges van het speelveld, 1. het idee). Het doel is dat 'het idee' ontstaat door eigen inzicht. In de novelle is de tussenkomst van de gastvrouw die praat over koetjes en kalfjes voor de ik-persoon 'een verademing voor al zijn gedenk'. Het zijn lichte intermezzi tussen de dialogen waarbij Kessels juist alle taalregisters open zet. Als lezer wil je niets missen maar ook dat vraagt de nodige oefening. Deze vrijdag 25 maart wordt het boek *Het raadsel van de speelman* gepresenteerd op de ISVW in Leusden (14.30 uur) en geeft Kessels zelf een toelichting op het ontstaan van het boek. Kessels schreef eerder over de achtergronden van het spel in bijvoorbeeld *Spelen met ideeën. De kunst van het filosofische gesprek*.

Jos Kessels: *Het raadsel van de speelman*. ISVW Uitgevers, 163 blz. €19.95.